

MIERCURI

Voiesce
și vei pute.

ROMÂNULU.

Lumină-te
și vei fi.

DIARIU POLITICU, COMERCIALU, LITERARIU.

(ARTICLELE TRAMISE ȘI NEPUBLICATE SE VOR ARDE.)

Directoriul diariului Românul și Redacțiunea răspundătorii: C. A. Rosetti. — Tipografia C. A. Rosetti, (Caimata) calea Fortunel, No. 15.

Pentru abonare și reclamară se vor adresa la Administratoriul diariului d. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

SENTINȚA EUROPEI.

Asupra oamenilor ce au guvernat și guvernă țeara noastră.

„Guvernul împăratului... știind însă că țeara, a cărei organizare trebuia să fie de SECOLĂ ARUNCATĂ IN ABUSURI ȘI IN DESORDINI ADMINISTRATIVE ATÂT DE NUMEROASE CÂT ȘI ÎNVETERATE, șc.

Supscris: Walevski.

DEȘIE TELEGRAFIK.

(Serviciu nartikalar al Românului)

Ragăsa 13 Augst.

Mantenerii al laitorilor de la Sniga trei-zevi bite kornate (boi mi pavi); aș omorit la 11 Augst yivisare-zeve țari kari eskorta en transport de anrovisionare de la Skitari. Noanlea teekats inseryengii aș nohrit o nartre asstriaks in Satorina.

PRINCIPATELE A - UNI.

REVISTA POLITICA.

Bucuresci, 13 Augst.

D. A. Haniș Harian, nămit de gbernsi Goleks, Direktor al Skoalelor din geara Romneask, mi-aș dat demisiunea din kass, se zice, kă i sar fi năst kă nenstingă a lskra veba bș kă Eforia aktsale a Instrăkșii Hsblive. Demisiunea d-lui Haniș ba fi priimită kă năre de reș, d'ori uē Romn adebrat; nrin kanavitate sea, nrin nobilele sele simugimfite, d. Haniș, in skerts timn kăst aș fost aivi, in 1848 mi in alte dăgi, utisse a-mi atrape isbirea mi stima tsstolor; anoi skrierile sele rdite li nș in rëndel primilor skritori, mi n'am fi abst de kă a kămpiga avind in kănsinstrăkșii en bērbat kă domnia sea. Pșblikm mai la bale demisiunea sea, ne kare gbernsi aș mi priimit-o.

Treknd la revista din afars, așm, kșm am mai zis, nretstindeni reaktiunea in lănt kă ideia naționale mi liberale; vșzșm in Italia konsnișrile bērboniste sure restărnarea bo-

ingei naționale, la Roma mi in Franga șneltirile nartitei reaktiunare, klerikale mi legitimiste; ziarele klerikali trateaz ne liberatorisli Italiei, ne Victore-Emma nule de brigand, de asasin, șnșl din ște, l'Ami de peuple, il komnars kș Bec ker kare boi a asasina ne reșele Prasiel, nretstindeni legitimiții, klerikalie boiș cil in fine trateaz p'agă, ve șe kănt nentș năgise, nentș indenendiu, naționalitate mi libertate, de asasin, de tilxari, nentș kă rădikș sș sfindariș naționale mi restărn reaktiunea, nrișileșle mi asanirile iel; in bēgia mi nertărnarea lor boișli din toate țerele inreșingeză ori ve mizloase sure a nteza lōi nartite, naționale; ei kari se serbesk kă tilxari sure a-mi indenlipi skopșrile lor, nreksm se serbesk in Nea uole kă Chiavone, skot tilxari, kșm era la noi Rads Angel, mi-i imnats nartitel naționale; ei kari arșek reaktiunari mi restărnarea nrișviniel de libertate mi naționalitate, akss, de konsnatori mi reaktiunari ne amigii liniții mi al lișertșgi mi-i tramit, kănd not, in inkișorie, nentș kă aș denangat năgisișr zirișle reaktiunil sabbesise mi kontrarie boingel naționale. Nretstindeni reaktiōnariș aș avei-am; nretstindeni amșrile lor snt avelaum, nretstindeni asemenea disgreșl năgisișl infereaz, fantele lor nertărnate. Lantă kș toate astea șrmeaz, ei kass, nrin toate mizloavele, nrin mirșisli, nrin inmetșisli mi mistișkiri a reșeni la vole bekie. In Prasiș, de esempls, ne sune indenendiuș Belpiki, „nartita fedsale a nrtitit o nro gramș nentș nșvele aleyeri. In așest manifest, șemnat de nrișvinișli membri așkolieriei retrograde, pșeasta nretstē kontra kșpștariș kă ar boi, șfărmând Konstitsiunea, șt readaks geara snt reșimel desnotismisliș bișrokratik. Dar i takș nrișvinișl kiar al konstitsișgiș kș indignașiunea ve nșate vineniș autenta de la nemte oamēi, ne kari șherișgiș nș-i a inștșut nemik mi kari șt fēkștșgișeaz a nș sita nemika. Ea kiamș nē alegștori a aleye definitis inre regalitate indenendiate — vitemte: asolșt — mi reșimel Harlementariș Nș ne indom a zive, șrmeaz indenendiuș, kă aleyereș aleytorilor este fēkștș. El a aș avelamē interes kș fedsaliș a se arșta mai regalistiș dekșt reșele, de oare, ve aș miș de

rașisli bșne a dē an nōș rāzim, q pōșt imnșisno nolitiei liberale mi siver kōstitsișgișale inasgarat de Șaceransli aktsale a Prasiel.

„Dentș nro gramș nartitei fedsale; zife aboi indenendiuș inreșn alt nōmer, șine a gbernsliș nrișsid, esnșș de folele semitșvialiș, mi aveasta vēl nēgiș, are an karaktēr liberale kare adășv amigte, vesa mai bine de kșt vēl-laltș, enoka de vjalisare mi nroges in kare trēm. Aveastș nro gramș aratș kș gbernsliș nrișsișl este otirit a șrma kulea liberale, ne kare a mers nēnșelat reșele de kēnd are nștēre in mēnș, mi șfărmā toate ilșisnile vē-mi fāșvea nartita fedsale d'a mai nștē reșeni la nrtē mi toate Gōrbele vē reșindia șe asșnra adebratēlōr dispoșitișni ale reșels. Domnitorișl nrișsișl aș inșeles a dēdratēle vēringē ale timșisli in kare trēm, aș inșeles kă in zisa de astșzi reșim vē-mi dāș mēnș kș reaktiunea kontra boingel naționale așșng. ande aș așșns reșele Gaetol, dēșii Toskanēl, Modenēl etc, ande așșng fatalișemte togi așei oamēi vē nș se nștrșnd de mizisnea lor mi kari bōr mēnșē kontra kērsisliș anēl. Nartita fedsale mi asșnranșgiș la desnotism inșt, in Prasiș, ka mi in Franga, in Italia, ka mi nretstindeni nș bōesk a se nștrșnd de ast adebrat mi șrmeazș mēnșisrile mi arșzirișle kontra libertșgișlor mi drentșrilor naționali; dar arșzirișle mi mēnșisrile bōr kșdeșe toate, mai kēșnd sād mai trēziș, strēnșite de nștēreș ideiei naționale mi liberale, inaintea kșri-a se inkișz așstșzi toate năgisișle vjalisate.

Gbernsliș engles aș vērșt de la Kamera komșniliș, in mēdinga de la 26 Isliș, șn kredit de 2 1/2 milioane libe sterlinșe, șure a konsrșiș kōrșbōle kșrșatșe ka vēle frāșșeș, dēșt oare kari disksisniș, așest kredit șa akordat. In mēdinga de la 1 Augst șa dēskis o nōșt dēbatere in vēstisneș armșrilor reșnēktibē ale Frānșel mi Englitereș. Mai mēșli dēnștāgiș sād arștat inșrișgiș de armșrile Frānșel mi aș vērșt de la gberșn a inșene vēgișniriș kē aveastș nștēre șure a se fēșșa o mēnșisne armșrilor fēkșrșis. Lord Halmerston a dēklarat kă o asemenea negōgiare n'ar așe de reșelat dekșt a nroboka nreșsariș mi nēnșkrederi mi, in 9ok d'a arșnka bāșile nēvili, n'ar fāșe de kșt a nreșnra kontestariș bișlorie neterminabil. In șrma avestōr esulitiriș disksisneș s'a inkiș, komēnd ka gbernsliș șt autēbringēze kreditul vē i se akordase

mentș fāșvoraș kōrșbielōr kșrșasale, kōnș form bāșetșisli.

S'a reșnșndit la Paris bōrba kș se aș rekisima ambasadorișl engles de la Kōnștāntinōpolis, D. H. Buiwer mi se aș inloksi kș Lord Wadehouse. Aveastș mēre a nrodoș o bāșt imnșisne.

Reșele Șvediel a șosit in adebrat la 5 Augst, la Saint Cloud, ande a nrtēz it kș imnșratiș mi imnșrșeșș Frānș vesișlor.

III.

Ce se pregăteșce?

(A veda No. 209, 210):

Nartita reglamentarișliș fiind nrtēkșt, ka nartitē nolitikiș, afars din năgisișe mi n'kontra năgisișliș a treshit negremit se-mi nștē kredingā afars din năgisișe. Reglamentēliș fiind fēkșt mi imnș năgisișliș nriș baionelele strinseliș este inbederat kș nrișșileșgișliș, kșrora dēdese nantere a vēa leșisire, nș nteatș așe reșnēkt mi kredingē de kșt kētrē vēl kșrora datoriat a lor esistingā, kș gbernsliș nriș imnșnereș strinseliș nș nteatș se gberne de kșt nriș inșnirareș strinseliș mi nș se ustōatș mēgișne la nștēre de kșt tot nriș baionelele nriș kare dōbidișrē nștēre. III 'n aveasta kă n' toate nș bōrbim de kșt ne fante asenșive mi kșnșkște de toatș năgisișe. Čine nș mēre kș de la Katerina mi nrtē la vēa dēne șrmt inbasișne geara n'a fost gbernatș de kșt de oamēiș imnșul nriș baionelele Rasiel mi kș nș nșmal k'aș urimēl-o kș nrtē mi sārē m'aș serșit-o ka fēkșgișnariș dēbōlagiș al iel, vē nrtē la ori vē nș la dīnș aș nrtēz it mi iel i-aș vērșt se-i „dīfendēseask“ kiar d'a pūti datoritișle lor „mi se-i fākș a șepini“ kș skrisorie imnșrștēviliș nș nșmal geara vē kiar mi „nē gișanliș mi aberile lor“? Čine nș mēre kș mi Domniș mi Miniștril se nșmāiș dēne ordinișle Rasiel mi vē n'a vrtēl mi nș bēde marka sklābiel reșemliș atșf-natș de gișarișle lor sād nrtē ne nrișșlarișle lor mi nrtēndē-o, fāșș sfiatș mi fāșș mai mēlșt komitēngē de kșt are kalsi vē nōartș ne kōansē-i marka domnșliș ergeliel din kare a emiș?

III vē nș mēre kș Rēșia n'a nrtēl da așele dekorāgișniș nentș serșigie

șkșge nartiel Rōmānișlor, vē nentș fante „șmāi kār n'ar fi nrtēl fi de kș kontrarie libertșgișliș m'astonomiel năgisișliș? Čine nș mēre kșm in anil trekșgișl miniștrē din inrtē al Serșbiel, d. Garamfaniș a reșesat dekorāgișneș nriș kare Asștria bōiș se-i infereze zikāndē-l, kș n'a fēkșt Asștriel nriș an serșigiiș kare se mēre a fi reșultit de dīnș a kēnd la noi, altē komitēngā oamēișlor fē inșnēkatș de sfiareș sklābiel, in kēl vēl mai mēlșt d'aș inșeles k'așele dekorāgișniș dāș de inimēviliș naționalișgiș nōastre, kiar kēnd vēl kare le-a nrtēl mit n'a fost fēkșt nriș an akt anti-naționale, toł snt o skdēre morale a inđișidēlōr vē kșt timu naționaliștateș nōastre nș nșmal nș este asikaratș, vē nrtē este amenișgatș d'a vēa nștēre a kșriiș dekorāgișne o nrtēl nē nentșl nōastș? 1) Nșskēnd dar mi trēnd nriș srișiniș nartita reglamentarișliș așșne in siveritate a nș mai krede in năgisișe mi d'avea mi vșzșrșm nekōntēnit nolitika tștor Domnișlor m'a tștor miniștrilor lor rēzimișndēș toatș ne srișin mi nriș de kșm nē năgisișe. III kōndșm de loșikē lskrșrilișlor oamēișl avei-a, de mi, kēm mai ziserēm m'așt dātș, nș nrtē admite kș erāș lūșgișl de kș nōmtinge nolitike nōlșive, de inșelișpingē mi kiar de natriotism, așșnșrē togi a nș fi de kșt vēa vē erāș nrokonșsliș in timuș skdērēl imnērișliș Roman, vēa vē snt arendarișl sntēl mōmē arendate ne skert dānș. Asfel mi nșmal asfel se nōate esnlika așe așdandē a gērel „in a-

1) Nș vōimā zive kș togi kșgiș aș inimēl dekorāgișniș de la Rēșia mi Asștria aș kōmish v'ēn akt anti-naționale. Din kōntra mēl k'așele nrtē se sfiatș a dekorā kiar ne oamēișl vēl onorabiliș nentș kș asfel fāșvēș o nronagandș mai mare in fāvōareș lor. Bōim inșt s'arștēl nrtē ande sfiareș sklāviliș nē amēișe nē togi in kșt nē mai aveam komitēngē de reșel vē fāșvēm, nș mai vedēm kș nrtēnd a vēle dekorāgișliș fāșvēm nriș aveastș o mare nronagandș in fāvōareș avelōr nrtēl obivnșnd asfel năgisișne nș nșma d'a nē le reșimēre; vē nrtē d'a nrișnișka o onoare m'o fāșvē așe vē n'and n'avea de skōn de kșt dēsonōareș, dēgrādareș mi nēreș naționale. Nș este aștșz in sīngēr Italian kare ar kēteza se eadē nē slișe kș dekorāgișniș asștriatē fāș a se rēșina de sīnem, mi fāș a fi sidișl de toatș lēmea. Nōl inșt nș ne am trēz it, nș ne am inștōmōit znkē.

FOIȚA ROMANULUI.

LAVINIA.

Partea III.

„Băiatul acela este numai suprin-
der. la imagină-dă-ți cō a desemnat uā
frescă la palatul Terlonia, — opere care
este cea d'antiiu causă a reputașii selē,
— uā mibune, după cum șpune comite-
le, — și nu ne-a spus nēl uā vōrbā
despre dīnșal. Dērū nē este așestā scireș
cea mare cē am a-ș da; așgiș pūtē, mēlōi
frumōșā meā, sē mē pīnșgiș pē sūtēl pē
mēl, cō n'a s'ō devinl. Nu fi-a fi imā-
gișniș mēl uā datā, mērturșesceș cō dō-
mēnicul nōstru ar pūtē avei dēșurā șeā,
dēcō ar vōi. Ascultā, este unū romanșu.

1) Vēdē No. de ori

Șoiū istoriaș inrtēgiș de la cpmitele de For-
tiguerra. Paolo este singurul cōnsāngine,
ștrānepotul, dēcō nū mē inșelūș; alii unūl
inaltū demnitiariș alū Bisericeș Romane;
comitele nū mi-a spusū numele sēu, dērū
astū unchiū este cardinalē sēu, aprōpe sē
fiā; cē bētrānd, fōrtē avutū și fōrtē influ-
intē. Astū episcopū sēu cēardinalē, pentru
cē cōvintē nū șoiū, țera supēratū cū fami-
liā senioriului Mancini, — cū tatā-sēu, mi
se pare. Șe vēde cō la mōrtēaș acestui-a,
cardinalēl fācūtū pōpōnerișl anfișli d-lui
Paolo fi vōrēl chiar sē-l fācēlā mōstāni-
tēviliș pēl tōtā așeș; sea, cū ore cari cōn-
dișnișl cū totulū onorabil, și pē cāre acestū
june capū aprīnș, acestū testamēntā,
cumū ilū numēșce comitele, — era unū
copilū, in epoca așeș; — le aș refușatū.
Testamēntāș cātū dā vērē; dērū nū lē
de temutū cō se gāșcēș multē teste a-
șepenia. Trebueșca unū oamē așē inrtē-
inșulū ceva eroicū, spre a vē aștufeliș
pūtēreș d'a reșpingē uā așeș și d'a pē-

feri sē-șl cāștēge pānea cū sudōreș frunșil
sele. Despre mēnē, mērturșesceș, ori cātū
de smiștē aș pūtēl fi mōtēvile cē aș
inșpiratū astū pūtēre, fāpta in sīne imi
pare nobile și mareș.

„Prima meā cēgelareș, după cē am
așgișl nārașiunea acestēl istoriaș, a fostū d'a
inrtēre de n'arēfi mēlōloculū d' aduce uā
impācare inrtē unchiū și nepotū. Comi-
tele a dīșit cō pūtē sē fiā cū pūtēnșā, —
vā cātā a se inrtēnā mai bine in așestā
afacere. Prevedē dinrtūā parte greulāș
cari, după cumū erēde, arū pūtē fi inrtē-
vē. Cūnōșqș persoane pē inaltā pēșonā
cē cāre este bōrba, dēșt nū este in inrtē-
nitate cū dīnșas. Comitele Fortiguerra șpē-
rā sē nēdē aș mēnē amēnunte mai pēcișe,
cāndū vā vēbi sē nē fi cā sē nē ducā
la palatul Terlonia sē vedēm frescă d-lui
Paolo. Mēlōgiș-meā este in adevērū mai
entusiasl d' cātū mēnē d' pictōrul nō-
stru. Cātū așgiș fi de fēricit dēcō, prin
cōncursulū meū, așgiș inrtēresant june ar pū-

tē fi reintegratū in pōșișiunea socialē la
care nāșcēreș sea fi dā dēptū.

„Adio pīnō mēnē.

„Nu vōiū cēreș a-ș dēșrē frescă.
Al erēde cō esagērēdū, dēcō fi-așgiș șpune
impresiunea cē a fācūtū așuprā-mēl. Mē
vōiū mērgișni a-ș șpune cō pēșonēle Dione
și Endymionē — sūtū d'ē stilulū vēlōrū mai
māri māiestriș din timpurile vēchiē. Pers-
pectiva este in adevērū de mirare. Arșis-
tultū, gīcea comitele, pare cō a inrtēntatū
cū intenșiune cātē-vā din pōblēmātēle cele
mai dīficił pentru plācereș d'a arēta cū cē
ușurișnā lē pūtēreș resolve. Se oservā nū-
māi cō așestā admirabilē pōdūctiune este
opereș unūl june de dōue-dēci și dōuē de
anl. Dērū nū-șt vōiū mai arēta rāpīreș
meā. Picturele nū se apēșuesē nēl uā
datā după dēscrișiunele cē se pūtē dā dēș-
pre ele.

„Comitele nē a așgiș pōrēl eselēniș.
Pēcūnā bunā vōinșā și pūcūnā bānł vōrū
face sē dīșparā ușorū, celū pūcūnū după

cātū pūtē jūdeca, pedicele cē se opitū la
uā cūrēndā și dēplīnā impācare inrtē pā-
șile reșbelatōrie. Comitele este de pāreș
mai anfiū cā Paolo sē fācē cātē-vā mēce
concesioniș, sē scriē de esemplū unūl amīcū
cātē-vā līnie in cari se esprimā rēșpectulū
cō pōfēsēdā pentru ilustriș sēu cōnsāngi-
nē, inrtēnū cūrēntū sē fācē cātē cāre se
pūtā șterge vēchiēle impresiunil dēsfāvōr-
abil și arēta bunā sēā vōinșā; altū dōuile
sē se dē uā mēcā sumā spre a cūmpērā
unū servitōriș de inrtēdēre, a cārui influ-
inșā este considerabilē la demnitiariulū dē
care este vōrbā. Se vēde cō toșl pīncipił
Bisericeș, chiarū Papa unōrū, aș cōnfidișl
de felulū acestui-a, ale cārōrū pāreș lē as-
cultā și lē urmēgiș in multē casur. Comi-
tele a citatū p'unū ore cāre bārbāriū a-
nūme Gaetanino, care era a totū-pūtēte
suplū domnēreș nū șoiū cārul papāș in
ori cē casū, d'a fi sēu nū adevēratū acē-
șta, demnitiariulū nōstru are unū servitōriș
favoritū, și astū favoritū pūtē și trebue sē
fiā cūmpērātū.

băștri mi desordinați alți de năme-
roase cât mi înbeterate" ce o kons-
tată guvernul Imperatului Napoleon
în fața Esronei; astfel mi năme-
fel năme-țelegem că mi năme-
fomul Domni n'a năme- în lăcrare ni-
mik, nimic din ce era băt kiar în
Reglamentele organice, de ce în sfi-
mit n'abștrm în kers de 28 de ani
at Reglamentelele năme- kanalisarea
risrilor celor mari, năme- drămeri, năme-
băștri, năme- organizarea jăstigiilor mi
inamovibilitatea jădekstorilor, ce sânt
toate nămekrise în Reglam., năme- sko-
le, năme- armat, năme- moralitate nămeklik,
nimik în sfișmit din ceea ce konstitue
desbultarea, ferivirea mi țaria znel
nămegni. „Trebuie să făr măt ka
se năme- da măt,“ a sūss znel din
fomul ministrii kă era massima znel-a
din țel măt kanabil din Domni Reg-
glamentelele mi dakz n'ar fi sūss-o
avel ministri, fantele, logika lor mi
starea în kare aș țedss geara este
foarte d'ajns a o sūssne. Domni
se năme-ț mi se skoteaș de sūssini.
În asemenea nămegisne ce năme- fave
alt avel domni, de kă a se sili kă
ori ce nămegiș a năstra kă se ba
năme- măt măt fabearea steninslel,
năme-ț aș kă kă se ba năme- măt
măt în arendare avel momi ce se
năme- Balavia mi Moldavia, al kă-
ra entron era în fant avel mare mi
nămekrik sūssin? Se năme- se fi benit
în mintea b'zusi-a dintrini, măt
kă seamț în momentele avela kănd
era măt tare zmitit de aroganș
konslel sūss kănd bedea kă este în
ajnsal d'a fi restārat de sūssini ce
nămegiș, a reitna în nămegiș m'a se
răzima ne dūsa, năme-ț a năme- zive
aroganșlel sūssin avel framos mi
nămekrik „Honori Romn năme-ț boiemte,“
Însz kănd fi benit avel ideit elmi
zivea sūssini. „Noi n'abem zū no-
nor, năme- sūntem o nămegișne.“ Kă
în adăș năme- kăde kă este zū
onor omș avela ce nămegiș năme-
rea de la sūssin, făr a-mi mătari
atānț sūss kă este zū nămekrik, zū
nimel, zū trādktor mi zūgaur avel
nămegiș sale?

III'ano dakz el ba fave avel la
nămegișne; avel-a ea oare înkredere
în avela kare din momi mi sūssini
n'a fost năme-ț nămegișne de kă zū
arendar imātktor mi jăstitor al sūss-
năsl? III' kiar dakz nămegișne ar
zita, sūss iertā, de ce folos era ea se-
fi, abātkz, sūssini mi desarmat
nămekrik era? III' ne țangz toate
aveștea, kă se gūz nent Russiel,

kănd năme-ț nămekrik lor aroganș, des-
notikz mi jăstitorz din intrā imi
instrānasert nămegișne, mi năme-ț nămekrik
lor din afār de sūssini ale znel
nămekrik sūssine, năme-ț nămegișert a a-
trage fabearea mi interesele năme-
relelor mi gūssinelor ovidintā în fa-
boarea nămegișni Romne? Căne năme-
mie kă, năme-ț la 1848, năme-ț
kă al Moldo-Balaviei era kă total
nămeknoskōt în Franșia mi în Engli-
tera mi kă d. Ion Kămnianș a fost
țel d'ānț kare a învenș a lăkra
năme-ț a atrage asānș-ne nămegișne
Franșei mi Englierei, 1) nămekrik ce
a fost anōi nămeknoskōt zmatz de
jăniș Romn kări sūssini în Paris mi
kări dātorim kă Esrona ziblisat
aș în sfișmit kă este la Dānșre o
nămegișne Galo-Romn de 10-12 mi-
lioane, kare fāssese odāt zidsl kăem-
tānțgūl în kontra Islamismz mi
kare Imperatul Napoleon deklārt o-
fiviale kă are misișne d'a fi m'a-
kă zidsl kare se anere ziblisat
nămeknoskōt de barbarismz năme-
dāsl?

Oric nămekrik, oric ce lăkrare
bānș sūss reā, imi are kăsevingele
sale lōpive mi nămekrik mi năme-ț o-
tere omeneaske năme-ț le năme-ț skimba.
Sūre a năme-ț fi măt bine țengele
mi kăezgūl, s'adșem aminte Rom-
nilor ne Jacques al II regele En-
gliterel kare, kă mi fratele seș Karol
al II, se bāndase regelz Franșei Lā-
dobik al XVI-le. „Sūssini nămekrik
„sūssin, zive Macauley în istoria
„Englierei,“ era kinsit d'o temere,
„ce kiar kăem năme-ț se năme-ț sūss-
„nămekrik zūssine mi făr ind-
„nare; el se temea, kăem kănd Par-
„lamentul, a năme-ț deslāve regelz
„Franșei.“ Kiar năme-ț 176, skū-
torz engles zive kă nămekrik năme-ț
sūssine făr zūssine mi indignare
kă regele Englierei era nămekrik de
regele Franșei. Ce trebuie dar sū
sū simāgț frātea mi zūssine Rom-
nilor, kănd năme-ț māt alāt-erl dom-
niș nămekrik eraș nămekrik mi skoml de
sūssini mi nămekrik el nămekrik țel kări fi
serbeaș nămekrik kă nămekrik simāgț
zūssine mi degradarea ce le da a-
vela nămegișne, ba zūss nămekrik mi
dekorāgionile ce înșemna sūss kare
kăte o învasișne, kăte o zūssine, o

1) Avem în a noastră posesișne dokumen-
te astentive ce le nămekrik ori kări
se va indoi, kă d. Kămnianș a lăkrat
stānț în Franșia mi în Engliera nămekrik
intrānșia Ilrinsiatelor mi radikarea lor
în rangsl de Regal kă zū Rege dīntr-
șnadim familiile domnitorie în Quidinte.

degradare m'o zūssine a nămegișni Ro-
mne. Dar se rebenim la istoria
Englierei.

Regele Jaqnes II, se zūss si-
lit a kăem nămekrik nămekrik dāne
sūssine sa ne tron, mi intrānd kă
ambasadorz franșei intr'o kăem
nămekrikz în zive. „Asikz nămekrik se-
„nămekrik dānșle d'a mea rekzom-
„tānț mi zūssine. III' kă făr
„nămekrikz nămekrik sa nămekrik nămekrik
„mik. Boiș Ingriji kă kamerile sū
„nămekrik s'ameștīve în nămekrik sūssin.
„De boiș bedea în ele oare-kare
„disposișni a fave rezl, le boiș
„disolbe. Esnikz toate aveștea bā-
„nămekrik meș frate. Sūre kă nămekrik ba
„lā în reș k'am fākt aveștā kon-
„bokare făr a-l konslel. El are
„dānșle a fi konslel mi sūnt o-
„tānț a-l konslel în toate lăkr-
„rile; dar în okaziea aveștea, kiar
„intrāziera de kăte-ba zive ar fi
„nămekrik kăsevinge serioase.“

„Nămekrik nămekrik făr nămekrikz-
nea sa“ zivea ambasadorz franșei
regele aveștā nămekrik kare, kănd aș
nămekrik nămekrik kări se rezimāș ne
nămegișne nămekrik, fākse kă Franșia sū
sū zū moment konsiderat kă o nămekrik
a Englierei. „Oric ce engles
atānț“ — mi sūss zūssini kă En-
glitera era în starea cea māt har-
bāz ce-mi nămekrik inkini zūssine, mi
n'avea māt māt de 4 milioane de
sūssine — „oric ce engles atānț,
de la Kent „la Northumbenland, kon-
„siderānd-se kă pinte nămekrik nămekrik
„bānșgūl mi domnīre, nămekrik kă dis-
„nămekrik aveā nămegișne (ceā franșei)
„înāntea kări mi momi se
„tānșasert.“

„Nămekrik nămekrik făr nămekrikz-
nea sa“ zivea ambasadorz franșei
regele aveștā Englierei kare kă
nămekrik nămekrik fāssese o nămekrikz
nămekrik, kare era resnektat de toatē
Esrona mi fākse kă o nămegișne de
4, 5 milioane sūss zūssine din țele
māri nămekrik ale Esronei.
„Dānș o jūssitate sekls, zik is-
torikz, în kare „Engliera kăzse
„astfel inkz abā aveā māt māt
„greșitate în nămekrik Esronei de kă
„Saxa, ea debeni d'odāt (sū-
„denley, subitoment) cea māt
„mare nămekrik a lāmi, diktā termenil
„de nămekrik Proșingeloz-Ūnite, resbān
„kăemne inșrit ale kăemtānțgūl
„asānș nămekrikz barbaremi, inșinșe
„ce Snaniol ne mare mi ne zskat,
„lāz cea māt frāmoas inslel a An-
„tālelor mi lāz ne gūssine Flān-

„drel o țelate ce konslel orgolișl
„nămekrik de nămekrik Kaleșli.
„Ea domni ne mare. Făr în kăsl
„intereselor nămekrikz“ etc. etc.
Kănd dar regele Englierei Ja-
ques, din zūssini zive se zūss ne
tron zūss mēreia nămegișni sale mi
deklārt kă „făr nămekrikz nămekrik re-
„gelz Franșei nămekrik nămekrik,“ nămekrik
ce sūss ne mērm kănd bedem kă
domniș nămekrik reglamentele, zūssini
de sūssine zūssine a domniș stre-
int zūssine ce a fost Romn sūnt
Domni Romn, mi debeniș sūssini Rā-
siel, kăeznd serioz kă făr nămekrikz
nămekrik ei nămekrik nămekrik?

Regele Franșei trāmise indāt
regele Englierei trā-ziv mi meante
de māt de libe sterlinze mi regele
Jacques zive istoria „nămekrik zūssini d'a
„zūssine sūss se nămekrik kă zūssine
„de zūssine mi de rekzomtānț.“
III' nămekrik zūssini trāmise ambasado-
rāsl seș alte zūssini sūssini māt libe
sterlinz, astoriszndēl a dā gūssine-
lel engles trā-ziv de māt nămekrik a
kăemne membril kamerel komnilor
m'a zūssine restā nămekrik kăzsl de in-
sūssine sūss de disolbere a ka-
merel. III'avi kă sūssine, kăem
zūssine, mi māt bine kălea ne kare
aș zūssini domniș nămekrik, sūss reno-
dāem kăte-ba linie din istoria En-
gliterel.

„Este o legatāz, zive Macau-
„ley, între nămekrik sa din afār mi
„din intrā. Dakz ar fi sūssini,
„sūss kiar nămekrik kăte-ba lāne onā-
„rea țerel în sūssințate, ar fi fost
„silit a skimba toatē sistema admi-
„nistrāgionil sale din intrā; trebsia
„sūss se denișde de Lādobik sūss sū
„denișde de nămekrik.
„Jacques ar fi fost ferit a gāsi
„zūssini trāle mijlok 1); dar nămekrik era.
„El debeni sklāsl Franșei, dar n'ar
„fi esakt a-l represinta kă zūssini sklā
„māgūl. El aveā destāz māt
„dānș sūss a sūssini zūssini kon-
„tra lā inslel, a-mi mātā aveā
„sklāsl m'a dori s'o sklāre dāne
„dānș; m'avele disposișni de in-
„denișgūl eraș zūssini kă Ingri-
„zive de ambasadoril mātor zūssini

1) Regm ne zūssini nămekrik a zūssini kă lā-
are aminte avește zūssini din istoria
Englierei, m'a kăpeta asānș lor, mi
kăem kă vor țengele māt din țele
nămekrikz sūssini în nămekrik sūssini māt
nămekrik kămi n'a aveā ce sūssini
în anī aveșta gūssinele noastre, kări
nămekrik sūss se zūssine nămekrik, dar mi
māt nămekrik nămekrik kăem în de-
mert, avel al trāle mijlok, zūssini sūss
invenș nămekrik moderat, erma fādkz,
de nămekrik zūssini māt de māt o ideit.

stepil de la dānșul este dreptū. Anima
mea trāssare ce cumū aș fi komiș uā
faptā reā. Viēz solitāriā ce petreō aiel
nămekrik este favorabile nămekrikz spiritul nămekrikz
feliū de monomāniā pentru mine. Nu potū
țugetā la nămekrik uā altā persōnā, la nămekrik uā
altū țugetā; sūssini nămekrikz sūssini sūssini
ce dānșul sūssini ce acēl proiectū strāvan-
te. De ce d'adē comitele Fortiguerra ē
în dānșul sūssini de ce nămekrik uānț din pānșil
sūssini dānș-māchis nū-ș deschide salonile!
Peste dōne lūne apōpe vōmū aveā car-
nālele. Vōiū fi în adevēr, incāntātā cō
vōiū aveā sēbātōrie, balur, oric ce distrā-
țūnț ce arū putē sē-māt sōtā din mīte
p'acēl pictōriū sūssini afacerele se. Vōiū se
mē cufundū cō capulū, āntāp intr'ūnū
ceanū de plāpēl, sūssini dēvīū ērō Lavinia
de altā datā, fēta admirātā, cūrtātā, āvidā
de dānș, cāntānd mūlțiea, frumōsā in-
tre frumōsā. Tācerel āuđ pasulū seū!
ce nebunā sūm de tremurā āiā!

„Bondarulu
Foale șmōristikz, anere în toate
zilele de dānșinț. Regal ne
zūssini 56 de lei, ne jūssitate
de zūssini 28 de lei, ne zūssini nămekrikz
an 14 lei; iar nămekrikz 1 leș. Re-
dātor L. B. ADRIAN. În lānț dā-
rosl Bondarulēl ē la Redak-
șionēa Dānșel. În Eskrēmū la re-
dāgionē konfratēsl seș Nikinēreā.

„sūssine 1), dar skongsl nămekrikz al
„Sūssinēsl ē d'a kăkka nămekrik nămekrik
„bānșlele kamerel. Regele nămekrikz
„kă nămekrik zūssini sūssini kare-
„disnēsa de zūssine (dāne dānș)
„d'a dānșle d'ānș nămekrikz rebel
„mi Parlamentul zūssini temereā, foarte
„intemēlāt, kă regele boia a sūssini
„desnotismz nămekrikz refessa mijloavele d'a
„sūssine onārea nămekrikz în afār.
„Sūssini regele ē în țarēssareā
„nămekrik mare konflikt; el sūssini zūssini
„nămekrik kă regatēl ce gūssine era a
„kăem nămekrikz între țele māt mīte
„Statz m'asklel kă nămekrikz ne am-
„basadoril sūssini kări fi imānșea
„sūssine dānșitate rangsl seș
„m'a se zūssine în kăsl zūssini konfe-
„derāgionil sūssini a infrina mēndria a
„țelel nămekrikz ce zūssine tot konjūn-
„țele în temere. Inșz avește dānș
„erāz inkēte d'ānș sūssini māt
„biolinte. O nămekrikz din afār
„gāgāșz jūssini nămekrikz în intrā
„nămekrikz imānșisat, liberele. Era
„nămekrikz nămekrikz a afār nămekrikz Fran-
„șei, mi tot d'odāt a kăkka în mī-
„voare libērtāgile Englierei. A fi
„resnektat în afār era a dōza a sūssini
„dānșgūl; aveā ce țrețea cea d'ānș
„tānș, era a fi Domn asolst al regā-
„tānș seș. Inșz astfel între dōze
„dānșgūl inkōnānșibil, sūssini nămekrikz kă
„ba tūm balotā de la zūssini lā altā
„mi lāntā aveā din intrā sūssini
„seș țrețea kă nămekrikz se se sūssini
„zūssini mi inkōnānș.“

Sūnt oamēl kări sūssini māt lesne
inslel sūssini de kă libērtateā mi
egalitateā konslel nămekrikz se; sūnt
oamēl, mi-lā nămekrikz este din nenor-
vire foarte kănoskōt fēsl aveā de
oamēl, kări pfer a fi mātlatz
de zūssini konsl sūssini, nămekrikz māt se nămekrikz
la rāndsl lor se sūssini mi el neome-
nomi mi imāntinēgūl kă komātrionil
lor, mi se kred astfel kă sūnt māt
mi onorānt. Astfel sūssini esemēl era
la nămekrikz māt nămekrikz zūssini de kăle
al boișrilor māt; erāz mātlatz de
boiș, trāgūl de vīokl mi altē ase-

1) Atānț, kă m'akm, kă mi tot deasā,
erāz temeri mi rivalitāz între nămekrikz
nămekrikz armāre atānț kă m'akm era lesne
a lānș gūssini inkōnānșibil a nămekrikz d'avele
nămekrikz sūssini sūssini a atrāge în favorēa nămekrikz
nămekrikz sale nămekrikz nămekrikz din
nămekrikz sūssini. Astfel sūssini esemēl a-
tānș Olanda, Snāniā, Asstria se temea
de nămekrikz regele Franșei mi erāz
gātā a sūssini sūssini a omi kotronit
lā Lādobik al XIV-le. Regele Englierei
insz, în lok d'a nămekrikz rivalitāz
sūssini a sūssini o nămekrikz mare mi na-
nămekrikz, se vīnd regele Franșei māt
rind māt bine a fi sklāsl sūssini de
kă zūssini sūssini al nămekrikz sale.

„O! scūmpa nămekrikz amicā, ce am
cūtū? Legatū-m'ām ore pōsitive sūssini irev-
cabile d'acēl jūne italianz? Am ore un
acēss de nebunā? Sūm dānșlel sūssini
seș? Cumū s'ā nămekrikz astā? Nu inș-
legū nimicū eū insūm în stareā de
burare în care mē așl. Simptū cō am
frigūl. Indāt ce ideile mele vorū rede-
veni chiere, vōiū cereā a-ș spūne totū ce
sciū, totū ce simptū Plānge-mē, cōci sūm
în adevēr nămekrikz, de nu nămekrikz, cōci
pūcinū cō totulū rāțecitā!

„Bondarulu
Foale șmōristikz, anere în toate
zilele de dānșinț. Regal ne
zūssini 56 de lei, ne jūssitate
de zūssini 28 de lei, ne zūssini nămekrikz
an 14 lei; iar nămekrikz 1 leș. Re-
dātor L. B. ADRIAN. În lānț dā-
rosl Bondarulēl ē la Redak-
șionēa Dānșel. În Eskrēmū la re-
dāgionēa konfratēsl seș Nikinēreā.

menia enleze, mi ei se credeas fe-
rind fiind k dene ce emiaa insul
tagi mi injsragi din iataa boizrsi,
anoi nteas la randel lor se njare
ne vele late slugi mi se nonglaskas
ne togi kugi abeas treabz k boizrsi.
Tot astfel eraa mi boizrsi mi Domnii
nomtrii. Insektagi, maltratagi mi j-
fagi de kongslal katri nsteri strine,
ei se credeas mari mi onoragi nen-
tra k le randel lor nteas a in-
salle mi s jefiask ne komnatriogij
lor, mi nreferiaa mai bine a si skias
nsteri strine de kut a da nagijsni
lor libertatea mi nsterea m'a si samsit
boingei nagijsne ear ns samsit mi
skiasit boingei Russiei sa Austriei. Mi
kam ziseram nsterea regelei Jacques
al Englierei este d'ajns sure a ne
fave s ingelenem mai bine nsterea
Domnitor mi a boizrsilor nomtrii.

Mar abem tnrk sn nant de l-
sim tot in istoria Englierei din tim-
nel regelei Jacques al II-le mi kare
ne eslika politika Domnitor nomtri.
Jacques al II-le srimand o politika
anti-nagijsne era silit a lsa drent
miniutrit ne oameti vei mai korsugi
mi vei mai muel al Englierei. „A-
„vest om, zicea insam regele Jac-
„ques desuje Georges Jeffreys, n'are
„nivi mtiingz, nivi bsa simug, nivi
„maniere, mi are mai mltz nersmi-
„nare de kut zeva femeiei nstlie.“
Dar regele Jacques abea trebsingz
de lskriri ce ne nteas si fskste de
kut de oameti kari s n'albz nivi o
ramine s kave lepile, mi Jeffreys,
de mi foarte jone tnrk, fs nsmi t-
lisl jsekutor al kargii regelei, kam
am zive la noi Uremedinte al loaltei
Kargi. Mi de ministral sea Halifax
zicea ambasadorisli franes: „Ii k-
„nosk mi ns m'z not inkrede lsi. Ns
„ba abea nivi o parte in lskrile
„nstlie, mi l-am lkat nsmi nentz
„ka s'aral nagijsa sa inrisire.“ Mi
mi Halifax il zicea: „Am silit tot
„ve al fskst afarz din serbisli ce
„mi-al fskst in desbaterea leui de
„eskludere.“

In skrt togi ministrali sei eraa
oameti kari ns mai abeas himik a
nerde mi kari eraa gata nrin smare
a fave ori ve fars de leue.

Kredem k'akam ori vine uoate
ingeleni mai k lesnre tot ce mai
remtsese ne'ngles nentz snit in
politika smatz de Domnii mi boiz-
rili Reglamentari nreksm mi'n poli-
tika ce armaz gvernele mi Adan-
rile noastre de la 24 Iansari mi
n'aksm. Ueea insz ce mai ver at-
kam de la got este s le esliksm
mi'n avel altreile ariiks titli avel
stor stadre, adikt „Ce ni se nre-
giteute?“ Bom satisfave m'avea-
stz verere nentz astzi in dose trei
kspinte.

Englitera kut domni Jacques a-
jansese in afarz a fi o nstere d'a
treia ordine mi'n inrs toate lepile
eraa violate k dea mai mare ners-
minare; Englitera in sfirmit mervoa
k namt ranezi sure neire. Jacques,
la mi Domnii nomtrii kari s'a r-
zimat ne strini treks dane tron in
esliks, iar Englitera reinrsand in dem-
nitatea iei nagijsne mi'n resnektal
lemlor, ajanso in kugi-ba anj zeva
ce o vedem astzi k este. Noi, in-
krat am in resnektal lemlor mi'n dem-
nitatea noastra nagijsne? Mi vei
kari n'as gvernat mi ne gvernat

mi'n majoritatea Kamtara sa lsa
atol kari n'as gvernat nrin maio-
ritatea baionetelor strine? Ne kut
dar nagijsne ba si gvernat de fo-
miti serbisli mi skiasit si strinsli,
este lesne de buzat k el ns ne not
uregti nentz biitor de kut zeva ce
n'as dat mi'n trekal. Sklasia din
intra mnginast nrin baionetele din
afarz. C. A. Rosetti.

Bukaresi, 31 Iulii 1861.

Domnule Ministr!

In urma notifikagijsnei oficiale a
nredecesorsli d-boastre din 11 Iulii,
nrin kare mi-fak kskst k snt
kizmat de inkrederea Mriei Sale Dom-
nitorisli la postel de Direktor al Skoa-
lelor, am benit la Bskremti, unde dntz
ce am stadiat starea aktsalz a admi-
nistragijsnei snenore a Instragijsnei
nstlie, m'am konbins k in asemine
imurejrsari serbisiele mele ns ar nteas
se albz bre-sn efekt. Devi nreksm
am abst onoare, domnule Ministr, a
me eslika mi verbal inaintea d-boas-
tre, biš akam a b'z deklara mi in
skris, k de astz datz ns not nrimi
postel ce mi se ofere. Be rog darz
se bine-boigi a ssnne Mriei Sale
Domnitorisli avelastz deklaragijsne a
mea, diinnresnz k esnesisnea rek-
nosvingei mele; ear d-boastre, dom-
nule Ministr, b'z rog se primigi in-
kredingarea nredisinkiei mele konsi-
deragijsni k kare am onoare a m'z
insema.

Al D-boastre
nlekat.

Jaris-Consaltal Statsli.

D. A. Papiu Iliaricu.

TESTAMENTUL POLITIC
al principelui Adam Czartoryski
(sklikat in ziarisli krakobian „Czas“.)

Montfermeil, lingz Paris, 14 Iulii.

Sure a asigra nentz biitor t-
bletsl reglat al serbisisli nstlik in
Emigragijsnea polonesz mi sure a o-
nri ka avelst tmbiet s'z f'z narahsat,
am otrsit a insema ksteba din ide-
iele mele asenra avelst obiekt lere-
komand atengisni familiei mele mi
kamarazilor lskrriilor mele.

Nreksm am arstatz alsnvi, knd
adresam nentz pluma oarz ksbintal
komnatriogilor me, akam geara in-
sami kare a lkat in m'zile sale di-
reksijsnea nroniei sale kassz; gara in-
sami mi-a ales kalea mi ea insam ba
grbi m'z ba reginea karsal se dntz
ssma nsterilor inskste intrinsa mi
dntz onorsmintea intrebingsrii lor.

Misiznea aktsale a emigragijsnei
este a eslika strinsingii onera ge-
rei, a krea sa a despolta lingz nste-
rile strine relagisui, kari not kontri-
bsi la deliberarea Holoniei mi la kon-
solidarea existengiei sale mi a akgijsni
sale indenendinte nentz biitor.

Datoriele emigragijsni, asfel in-
gelese mi imulinite, intrz in kersli o-
nerilor nagijsni mi avei, kari n'ntz
akam as imulint tsukgijsni, ns not si
deslegagi de ele nrin nivi o imureja-
rare, nivi favorabile, nivi defavorabile,
ne kst timu ns noate nsmi ijsam in
indenendingz renresintangii sei nure-
rele strinsingz.

In avelst kersli, noate vele dane
srmz ce le a indrsat avelastz gearz,
este dator fie-kare a-mi da komit lsi
insam, mi a intrebz komitangia sa,
daka zeva ce a fskst nentz natrijs
este totz ce a nst fave in nosigisnea
ce a oknat mi oknat. In avelastz pro-
norgisne in kare Holonia ba abea o
bieangz ulmz mi de fagz, trebse s
kreaskz energia serbisisli seš in strz
instate, trebse s dobindeaskz o or-
anisare sniks, ierarmiks mi reglsalz.

Fars, qeasta ordine indinsensabile, fa-
rs q dreantz imurejre a lskrriilor,
fars o nosigisne bipe definitz, fars o
strinsz solidaritate, silinda (risna) in-
dividuale, kiar mi cea mai nobile noa-
te ajanso adesea b'zsmtoariz.

Ko nesnsz satisfagijsne am b'z-
zst ne f'z meš Ladislaz, din zioa in
kare a ajns in birsa matrijsngii, de-
botindse desbimul serbisisli nstlik,
f'zkind dintrinsli singrsli seš skonš,
esklisiba sa oknagijsne. Sner k'z ba
persiste m'avea kale mi k nivi o kon-
sideragijsne nivi o imurejrsare, f'z de
ori ce nstaz, n'z l ba nstea denzta
de dinsa mi k natria ba abea tot d'a
sna in el sn serbisli folositor. El este
dar avela ne kare l kem la kontinsa-
rea onerit, k'rii am konsakrat, fars
skonsri ambigiosse nentz mine saš
nentz familia mea, sn mi lang de
ani, fak avelastz k atst mai mltz
m'zgmire mi odinz, k kst aktivita-
tatea sa mi relagisne sale in strin-
state i-a proktrat o nosigisne kare
fi nermite, din momental aktsale, a
se okna k folos de trebsingele in-
terne ale gerei mi a lsa parte in mi-
siznea aktsale a emigragijsni.

Rog ne f'z meš. tntiž n'zskst,
Witold, kare, k'o marimimz fars e-
semulz, a nst toatz ambigisnea sa in
a ajsta ne frate-seš, s kontingz a-
da mi in biitor dobezile avelst de-
botament mi a i akorda avelastz gri-
jz de tinerege ce a asst m'z akam
nentz d'nsli.

Lskrand astfel i se deskide tnrk
sn k'zmi larg sure a serbi natria sa mi
ba g'zsi intrinsli kiar rezultirea.
Miš k'z, skriind avelst randsri, ns
zik nimik ce ns i-a diktat mai nainte
nobilea sea znmz, dar am boit s'a
fle k'z tot astfel snt mi ideiele mele.

In timul karierei mele nstlie ns
mi-a dat dat nimeni mai mltz dobez
d'o neklintz nerserangz de kut ne-
nots meš, venerarisli Zomoyski. In-
trsn timu indelngat a fost mai tot
d'asna ajstorisli meš la sn mir lang
de lskriri mi in toate ebentimentele
skimbtoarie ale soartel, nreferind tot
d'asna, fars a m'zsi bre o datz, da-
toria dektz resmita mi sneranga. A-
velastz ajstor ba da mi f'zli meš La-
dislaz mi adzvea aminte desne kon-
slarea noastrz in tim de trei zevi
de ani ba ginea snite znmile mi bra-
gele lor in serbisli natrie.

Daka in kersli silingelor mele
am f'zst kste o datz a serbi kassa
nagijsne, daka nerseranga in ave-
ste silinge, fars nivi o konsideragijs-
ne nentz rezultatz lor a nrods gerei
dare kare abantave, snt dator avel-
sta ajstorisli amilor mei, kari as
lkat parte la lskrile mele. Snit din
ei m'as nrekes in momint, f'zand in
arma lor o adiktz qarere de r'z: al-
gii g'zrbongii de b'zrmegz, konsakrz
remzngia nsterilor lor serbisisli k-
seš sakre ne as imbragijsiat; algi
earmli, lskrtori in ora d'ne srmz,
dobedesk k'z toate veneragijsnele inge-
leg d'o notrijsz datoriele lor komoni.

Nivi snsl din amili mei ns m'a
n'zrsit, nivi in ferigire, nivi in ne-
notare mi ns mi-as f'fessat nivi o
datz kolaborarea lor desotatz, inteli-
ginte mi desinteresatz; snier k'z nivi
snsl dintrinsam ns ba n'zrsi ne f'zli
meš mi ns ba rejsa d'a imbragijsia
nartita lsi intr' o lskrare folositoariz mi
onorabile.

Dosz ideie d'o notrijsz adebrate
mi d'o notrijsz imortangz m'as k-
lssisli in biagz: totz d'asna asis
uresinte in snritsli meš k nsterea
a m'z d'ins n'zrsi mi k omel
ka individ este konsakrat ne-
notogisli. Uea d'ntiž din avelst
ideie o rekomand familiei mele mi ka-
marazilor, cea d'a dosa f'zli meš La-
dislaz.

In toate nurejile Holoniei s'asli
oameti k kari m'z leagz legatsre

sksmne de sange (rsdenie), de amizis
mi de relagisni sekie mi nekntenite.
Ns mi-este nermis a-i nsmi mi k
toate avelst dorek s'z afe ce rek-
nontingz adiktz simon nentz zeva
ce as fskst nentz mine, saš mai bine
zikiud, k m'z nentz natrijs. Adesea
am f'zkat bovea mea, sure a adzve
aminte komnatriogilor mei datoriele
lor. trebsingele mi perikale kassei
noastre. Astzi togi as ingeles ave-
ste trebsingele mi avelst datorie mi b'z-
bazi ne kari nagijsne fi beners k
drent kssint, por mti, snt toate im-
urejrsnele, s'z m'zngiiz in gara kon-
kordia neantraz trebsingioas, indi-
sensabile mi s'z dea silingelor mi l-
ktrriilor lor o direngisne komone.

Dar este de trebsingz k'z, ne in-
g'z avelastz ingrijire atst de folositoar-
iz mi atst de imortante, s'z ns trea-
k'z k'z bedere, k'z o parte mare mi e-
singiale a onerit nagijsne este a se
eseksta in strinsitate, k'z avela parte
ns noate fi neglesz fars o mare na-
g'zbs nentz totz mi k'z snre a do-
bindi sn s'ges, emigragijsnea ns se
noate linsi de imurejrsnele gerei.

K'zn adiktz simngimint de ssn-
nere m'zgmesk lsi Dmnezez k'z mi-a
nrelsnpit biagz n'ntz la sn moment,
in kare sneranga nagijsni, dntz gu-
seks de inverteidne, invene a se se-
nina. In timul lsnpei mele esistinge
am kmtigat konsikgijsnea k'z tot d'a-
sna, knd m'zna lsi Dmnezez s'a a-
nrsat ne noi, avelastz n'a fskst-o snre
a ne nerde, si sure a ne korege.

S'z sneram dar in mila lsi Dm-
nezez; s'z sneram in ajstorisli reginei
noastre veremti mi s'z nribim la f'z-
kare fants a noastrz mai m'zli trim-
fsl etern, de kut zeva ce nare a ne
f'zgdzj usmai sn s'ges trekstor.

Dmnezezle a tot nsternik, faks-
se boia ta.

Sanskris Adam Czatoryski.

FELURIMI.

— Citimu in „Osservatore triestino“
co la Zara (Dalmatia) a muritu la 19
Iuniu un Iosef Trevisan in v'rstz de
76 ani, care de profesiunea lui era
orlogiaru, si care acum 40 de ani ve-
nise acolo. In anul 1836, cand chole-
ra hitu orasulu Zara, D. Trevisan facu
unei femei, la care locuia, uă märtu-
risire, pe care ea acum dupö mörtea
lui o face cunoscutä autoritätilor. Dupö
insuși märturirea lui Trevisan elu n'ar
fi altu nimeni de cätü nefericitulu fii
alü lui Ludovic XVI. Scäpatu de pu-
terea cibotariulu Simon, carui era in-
credinätu, venise la London, d'acolo
merse in Scoția si in sfirsitu se im-
barca si veni la Padova, unde consorți
Trevisan ii dederö un documentu, pe
care figura anulü 1787 ca anulü nas-
cerii sale. In acestu documentu, care
mai esistu nu sintu numiti nași. Tre-
visan a repetitu acestä declaratiune me-
diculu seü pe patulu mörtil. Autori-
tatea a luatü un portretu fotografiatu
alü repausatulu, si se dice co s'a in-
ceputu uä cercetare. Este cunoscut co
pinö acumü s'au infätișiatu uä mulime
destulü de insemnatä de pretinși delini
(fi ai regelü Ludovic XVI.)

— De la Milanu aflämu uä spe-
culatiune enigmaticä: Uä compania
englesä a insärcinatü p'unü banchiarü
la Neapole a dobindi din partea gu-
vernulu voia d'a depärta nisipulu mării
intre Neapole si Salerno. Compania
ofere guvernulu a curäti, cu cheltuala
sa, porturile de la Neapole si Castel-
lamare si s'obligä äncä a procurä gu-
vernulu toatä estätimea trebuincioä de
cärbuni pentru marina de resbelu c'unü
scädamintu de 25 la sutä. Ce pöte
a fi gäsitü Compania aceea in nisipulu
mării noastre, dice corespondintele, a-
cestä nu scie nimicu si banchiarulu,
care a fostu insärcinatü in m'zloci a-
cestä transactiune, nu scie insuși mai

multu. Numai atätü este sigurü co
Campania negociedä acestä aface cu
mare stäruință, si co guvernulu esie
dispuu a accepta propunerea.

— Ne pare förte reu co nu cu-
noscemü numele companiei, nici alü
banchiarulu m'zlocitorü coel am pu-
tea propune s'z ne curete gura de la
Sulma cu acelea-si conditiuni; nisipu
vorü gäsi si mai multu la gura Du-
nării, de cätü la Neapole si la Palermo.

—

Predeal 29 Iulie 1861.

Domnului Redactor al diarului Românul.

Domnule meš!

Ka s'z k'nosk nstlie, abszrile mi
neorndselile ce se f'z in snele din kom-
nile stamti de kut skritori lor, in nri-
singz strigeri banilor de kontr bsijsne perso-
nalez, s'z rog d-le Redaktor s'z bine boigi a
nsera armtoarele randsri, in vel dnti n-
m'z al stimabilisli d-s. ziar.

De la noza organizare a kontrbazi
personale ka Romin, am smat kslata reg-
lat la fie kare trimestre, dntz kam mi-sa
aert de kut nstlie k'nosk nstlie, nodul Nea-
gelsi nstlie Praxosa, nrimind mi kitanile k
benit: Astzi la 29 ale korenti m'am no-
ment k'z bine nstlie k'nosk nstlie k
komoni, Aleks Xristeska, imurejrsne mi k'z
jandarm al sub-arektori avelst dntz, k
eseksijsne s'z nstiesk lei 15³⁷ kontri-
buzie ns trimestrsli lsi Oktomarie anul in-
vetat 1860.

Bzindsma silit de o aseminea nedreant
eseksijsne, f'z neoit fars soemt am kasta
biletel anslisli 1860 (k'z es m'z utiam r-
sli) m'z benit in kandelaria samit Predeal,
mi arind avelastz imurejrsare mi D-lsi G.
Ioneska, amfotat al sni ka mi m'z, m'
k'zind in biletel ce avelastz, g'zsi biletel
No. 2 ne avel trimestrsli ka nstiesk de la 23
Dekembrie anul esniral 1860; biletel este ti-
mrit mi eatz ce zive:

„Kitanul. D-lsi D. Nikolae Dima de
s'zgreaz inskris la No. 2 al repistorsli,
kontributorilor, as r'zsnne imozigile de
„mai jos, ne trimestrsli de Oktomarie a. ko-
„rent lei 15-37³⁷ sub isklitara nstlie k'z
„Moise Bskr. 1860 Dekembrie 23 komona
„Nods lsi Neags.“ Aratind avelastz kitanu
nstlie k'z mi snindz k'z es m'am r'zait
de avel trimestrsli, mi-a r'zsnne k'z el n'a
nrimt avelst bant, zikind k'z biletel ns este
s'zskris k'z m'zrea lsi, ka toate biletel le
s'zskrie logofstäl komoni, f'znd k'z el ns
m'z karte, (la avelst intreborsli D. A. Xria
steska ns se af'z fagz) mi k'z noate fi a-
fi nrimt logofstäl avelst bant es verind de
la nstlie kitanu de bant n'ntz kare m'z
esekstaz, s'z vedem ce temeis are deomi se
mai vera faks odats, o kontribuziune kare
era nstiesk din anul trektz, mi infagimeä o
kitanuz manskris, f'znd de s'z logofstäl
a k'ria konrindere este:

„Kitanul, lei 15³⁷ 37³⁷ Adiktz le
vinsl-sure zeva par. 37 kontribuzijsne perso-
nalez ne trimestrsli de Oktomrie Anul 1860.
Iam nrimz de lei D. Nikolae Dima nentz ka-
re iam dat avelastz al skji m'z si voi da
bilet p'nsrit. 1861 Iulie 29.

P'rkisli imulintz Moise Bskr din
komona Nods Neagsli, in kare interval
viind mi logofstäl komoni, Xristeska, mi a-
zind kitanu de dnti f'zli totz d'insli
din anul 1860, k'z o am: Sa r'znezit s'm
smisiz din m'z, n'avea de adoa manskris,
es azind o asemenea m'zeloast srmare din
nartel am qinat bine kitanu in m'z mi ns
lam lkat s'z mi-o es, la kare forgz as fost
fagz m'z m'zli din d'ni amfotagi n'ntz mi
m'zli, mi kare ns l'z lkat s'z faks o mai
mare arbitraz f'zli, la forgz ve intrebanga
s'm smisiz avel kitanu; in armz azind k'z
n'as nstiesk ream, as nlekat rostind avelst ka-
binte

„K'z ns este de atribuzijsnea mea k'z
akam sint instrumant de sub Prefektorsli, ka
s'z imulinesk bant kstielor alt in ok m'z
mea kam mi in alle komane ändz se af'z
linsz ka la komisijsne este s'z in avel-
st nribimz s'z le g'zseask bine ne toate
komonile avelst nstlie Praxosa.

Iatz dar d-le Redaktor k'z reglat s'z
string bant de kontribuzijsne personale, mi kom
se intrebingsneaz mi avel de nrin katinu
stesi; K'z daka n'ntz s'z f'z f'z f'z ase-
menea forgz mi nrimt din nartea d-lor lo-
gofsi de sate, dar biegi stentz kara ns m'z
qiti mi skrit!!! Negremi k'z bor fi nstiesk
de 2 mi 3 ori ne sn trimestrsli, mi amia n'z
odatz ns bom avelst fi sksnagi de imfanti, s'z
rog dar ns n'ndent avelst esemalz q'z l'z
din nartea d-lor logofsegnat avel m'z ka
avelst arbitraz fante.

Irimigi s'z rog d-le Redaktor k'z avel-
st okasijsne inkredingarea avel osebiel mele
konsideragijsni.

N. Dima,

